

prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău – Gh. Mîțu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M.Guzun, A. Minciuna

Î N C H E I E R E

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecător,

judecători:

Valentina Clevadî

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, intervenienți accesorii Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a Republicii Moldova, Societatea pe Acțiuni „Modernus” privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016, prin care s-a admis cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a casat hotărârea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La 30 decembrie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, intervenienți accesorii Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a Republicii Moldova, Societatea pe Acțiuni „Modernus” (în continuare SA „Modernus”) privind anularea actului administrativ.

În motivarea cererii a indicat, că la 30 septembrie 2015, Șarpe Ana în interesele fiicei Bujor Natalia s-a adresat față de CNAS Șoldănești, solicitând indemnizația unică de deces al întreținătorului Bujor Stepan, decedat în rezultatul accidentului produs la locul de muncă la 22 octombrie 2011, în cadrul entității SA „Modernus” or. Cahul.

Menționează că, examinând procesul-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal, întocmit de către Inspectoratul de Stat al Muncii s-a constatat că, Bujor

Stepan era angajat prin cumul la SA „Modernus”, fără prezentarea actelor prevăzute de lege la angajare, nefiind inclus în tabelul de pontaj și luat la evidență și fără calcularea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale în bugetul de asigurări sociale de stat. Potrivit Sistemului Informațional al Casei Naționale, decedatul Bujor Stepan nu a fost plătitor la bugetul de asigurări sociale de stat.

Relevă că, Șarpe Ana solicită indemnizația unică de deces în mărime de 5 salarii medii pe economie și stabilirea pensiei de urmaș din bugetul de asigurări sociale numai în baza procesului verbal nr.95 din 08 noiembrie 2011 privind cercetarea accidentului de muncă și în temeiul Legii privind asigurările pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999 și stabilirea pensiei pentru pierderea întreținătorului în baza Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14 octombrie 1998, aducând Casei Naționale de Asigurări Sociale un prejudiciu semnificativ.

Solicită CNAS anularea procesului verbal nr.95 din 08 noiembrie 2011.

Ulterior, la 01 februarie 2016, CNAS a depus cerere de chemare în judecată concretizată.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2016, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de CNAS. S-a încasat de la CNAS în beneficiul SA „Modernus” cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, CNAS, la 01 iulie 2016 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016, s-a admis apelul declarat de CNAS și s-a casat hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2016 în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei, ca fiind neîntemeiată. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La 30 decembrie 2016, CNAS a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2016 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești, considerându-le ilegale și care urmează a fi casate pentru încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material și procedural.

Indică că, numai în baza existenței procesului verbal de cercetare a accidentului de muncă necontestat, pot fi stabilite prestațiile de asigurări sociale în urma accidentului de muncă, care urmează să fie în coraborare cu înregistrarea

beneficiarului în sistemul public de asigurări sociale și cu achitarea prestațiilor de asigurări sociale de stat.

Menționează că, Casa Națională de Asigurări Sociale potrivit art. 12 al Legii bugetului de asigurări sociale de stat pentru anul 2015 „(1) Mijloacele financiare încasate la bugetul asigurărilor sociale de stat (inclusiv majorările de întârziere, amenzile aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și sumele în urma aplicării amenzilor contravenționale) se acumulează pe contul Ministerului Finanțelor - Trezoreria de Stat, se virează zilnic la contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, deschis în cadrul contului unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, și se utilizează în conformitate cu prezenta lege.

Nu se admite dezafectarea de mijloace de la bugetul asigurărilor sociale de stat în scopurile prevăzute de bugetul de stat și de bugetele unităților administrativ-teritoriale, precum și dezafectarea mijloacelor de către Casa Națională de Asigurări Sociale în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație.

Consideră că, prin executarea procesului verbal nr.95 din 08 noiembrie 2011, emis de către Inspectoratul de Stat al Muncii se vor admite dezafectari de mijloace de la bugetul de asigurări sociale de stat în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație.

La 28 martie 2017, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei (f.d. 130-131) și la 18 aprilie 2017, Inspectoratul de Stat al Muncii, au depus referințe (f.d. 133-136) prin care Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a Republicii Moldova a menționat că în procesul dat nu poate avea calitatea de intervenient accesoriu, iar Inspectoratul de Stat al Muncii a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, recursul depus la 30 decembrie 2016 de către CNAS, se consideră depus în termen (f.d. 121-124).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de CNAS urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CNAS este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de CNAS în cererea de recurs, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel, ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CNAS, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător,

Valentina Clevadi

judecători:

Galina Stratulat

Dumitru Mardari